

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Oslo, 14.01.2013
Vår ref. TLH/AFJ Journalnr.: 53

Høringssvar Norsk Psykologforening

Forslag om endringer i helsepersonelloven - regulering av epikriseutsending og utlevering av taushetsbelagte opplysninger i lærings- og kvalitetssikringsøyemed.

Helsepersonelloven setter i dag strenge rammer for når en kan utlevere taushetsbelagte opplysninger og det åpnes ikke opp for personell som ikke lenger skal medvirke i pasientens videre behandling. HOD foreslår å endre helsepersonelloven slik at det gis en begrenset adgang til å utlevere taushetsbelagte opplysninger i lærings- og kvalitetssikringsøyemed også for disse.

Videre foreslår departementet å flytte dagens regulering av epikriseutsending fra journalforskriften § 9 inn i helsepersonelloven. Endringen vurderes av departementet å være av regelteknisk art og vil i all hovedsak videreføre gjeldene rett.

Epikriseutsending

I dag angir journalforskriften § 9 at pasienten bør gis anledning til å opplyse hvem epikrise skal sendes til. Dersom annet ikke fremkommer sendes denne til fastlege og henviser. Allerede i dag byr praksis rundt epikriseutsending på utfordringer for pasienter i psykisk helsevern og rus. Det er stor praksisvariasjon i hvor mye sensitivt materiale en epikrise inneholder. Gitt denne innholdsvariasjonen kan det være problematisk at epikriser rutinemessig sendes til henvisere dersom denne ikke skal ha noe mer med pasienten å gjøre. Et eksempel er at kommunal legevakt i en storby henviser en ukjent pasient til ambulans akutteam ved DPS. Etter fullført behandling sendes epikrisen til fastlegen som følger pasienten videre, og til henviser. Det kan i stilles spørsmål om nytten for henviser oppveier ulempene ved de personvernsmessige konsekvensene dette innebærer for pasienten.

Psykologforeningen mener det nye forslaget om at helsepersonell nå skal pålegges å sende epikriser til hele tre personellgrupper, de to ovennevnte og helsepersonell som trenger opplysningene for videre helsehjelp, er uheldig. Foreningen mener at behovet for

informasjon for aktuelle aktører allerede muliggjøres ved innhenting av samtykke fra pasienten.

Begrenset utlevering av taushetsbelagte opplysninger

Helsepersonelloven §26 gir i dag mulighet for innhenting av taushetsbelagte opplysninger for å sikre forsvarlig helsehjelp, og den gir også mulighet for at virksomhetens ledelse kan innhente for å utføre internkontroll og kvalitetssikring. I tillegg til at § 26 muliggjør at informasjon går oppover i spesialisthelsetjenesten, åpner § 29b for at kvalitetssikring og utvikling skal kunne skje på tvers av virksomheter (for eksempel helse- og omsorgstjenesten) dersom pasientens integritet og velferd er ivarettatt. Dagens regelverk gir også rom for læring nedover i systemer ved at man kan praktisere innhenting av samtykke.

Departementet argumenterer for at samtykkepremisset både er tungvint, ressurskrevende og inkonsekvent. Opplysninger forslås utlevert uten samtykke dersom man kan konkret beskrive hva slag opplysninger man skal ha, og begrunne at disse skal brukes til læring og kvalitetssikring. Informasjonen kan gis skriftlig eller muntlig. Det stilles ingen krav til hvorledes dette skal brukes til læring eller om læringen skal føre til tiltak som for eksempel meldeordningen.

Psykologforeningens samlede vurdering er at dagens lovverk og ordninger allerede gir gode muligheter for læring og kvalitetskontroll dersom disse tas i bruk aktivt og etter helsemyndighetens intensjoner. I tillegg til god praksis om å innhente samtykke, sikrer den nye meldeordningen (og de nye endringene i spesialisthelsetjenestelovens § 3-3, og ny § 3-3a,) gode læringsmuligheter. Videre varsles det i stortingsmelding 10, god kvalitet – trygge tjenester, at helse og omsorgsdepartementet vil sette i gang arbeidet med en felles forskrift for internkontroll og systematisk arbeid med kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet i helse og omsorgstjenesten. Innen psykisk helse og rus er vår oppfatning at mange pasienter allerede i dagens praksis utsettes for uhensiktsmessig informasjonsflyt hvor personsensitive opplysninger distribueres ukritisk. En kan ikke se at slike personvernmessige ulemper oppveies av fordelene som HOD ønsker å imøtekomme med foreslåtte lovendringer.

Vennlig hilsen

Tor Levin Hofgaard
President i Norsk psykologforening
(sign.)